

Umebrå

Anteckningar

Tid: 2026-09-22, kl. 15.00 – 16.30

Fysiskt möte, KS sammanträdesrum

Närvarande:

Hans Lindberg, Michael Rystedt, Anders Ågren, ~~Moa Brydsten~~, ~~Peter Vigren~~, Ari Leinonen, Andreas Lundgren, ~~Helena Smith~~, ~~Janet Ågren~~, Maria Lindvall, ~~Tobias Holmbom~~, ~~Izabel Riedl~~, ~~Mariam Salem~~, Christina Bernhardsson, Stefan Nordström, Alex Nilsson, ~~Veronika Kerr~~, ~~Lena Karlsson Engman~~, Åsa Bäckström, Joline Göttfert, Urban Lindström, ~~Ann-Christine Gradin~~, ~~Stefan Hildingsson~~ (ersättare Monika Svonni), ~~Nicklas Waltmark~~, ~~Maria Falck~~, Annika Kjellson Lind, Fredrik Hedlund, Jenny Skarstedt, ~~Pernilla Henriksson~~, ~~Karolina Lundqvist~~, ~~Eva-Lena Fjällström~~ (ersättare Camilla Adolfsson), Vanja Östman.

Ärende:	Omfattning/notering:	Föredragande:
Föregående möte	Föregående anteckningar och protokoll godkänns utan justeringar.	Hans Lindberg
Inledning	Dagens tema utifrån årshjulet: Organiserad brottslighet.	Robert Kihlberg Cecilia Ravry
Lägesbild från polisen	Polisens lägesbild, med särskilt fokus på organiserad brottslighet. Angående valrörelsen; Polisens arbete med valet fortsätter fram till att en ny regering är på plats. 300 anmälda händelser under valet, från förstörda valsedlar till hot mot politiker. Ändringar inom polisorganisationen; Thomas Palmgren blir biträdande LPO chef, Fredrik Jeppson tillfällig chef för utredningsfunktionen.	Michael Rystedt

	Polisen förklarar att de är nöjda med arbetet med strategiska och operativa bob-råden där samtal förs om individer i det operativa bob-rådet, vilket är positivt. Angående systemhotande brottslighet; Polisen berättar mycket förenklat om tydliga trender senaste åren. Det var för 3 år sedan som organiserad brottslighet kom att synas i region Nord, främst Dalen och Foxtrot. Det uppstod konflikter med grova våldsbrott och med en större rörlighet av individer från andra delar av Sverige till Umeå. Vidare, använde kriminella sig av mer avancerade logistikkedjor och krypterade appar. Polisen uppmärksammade Crime as a service (CAS) och rekrytering av unga fysiskt och digitalt via styrning från andra länder så som Spanien, Turkiet, Irak och Iran. Polisen har efter detta ett mer strukturerat och målinriktat arbete: inklusive betydligt högre närvaro i samhället, satt problemet i centrum och frågat sig vilka individer som är centrala för att motverka och förebygga brott internt och externt. På grund av polisiärt arbete är många ledande aktörer idag dömda till fängelse, vilket är betydelsefullt både lokalt och nationellt. Polisen anser att samhället rör sig i rätt riktning; genom samverkan har samhället gjort det svårare och mindre lönsamt att utföra välfärdsbrott. Vidare har kommunen, civilsamhället, näringslivet och polisen tillsammans förhindrat och förebyggt våldsbrott samt ungas inträde i kriminaliteten. Dock fortsätter rekryteringen och problemet är fortfarande aktuellt. Vi är inte i mål. Organiserad brottslighet är fortfarande ett allvarligt problem i Sverige, även om läget är lite lugnare just nu. Samtidigt har vi nu möjlighet att arbeta mer förebyggande, just för att det är lugnt, vilket är	
--	--	--

	nödvändigt för att inte problemet ska eskalera åter igen. Angående 746 domen; polisen berättar om en ung kille som funnit sig på internetsidor med bilder och videor på våldsbejakande misantropi. Killen hade uppmanat andra att begå våldsbrott, inklusive självmord, och filma detta. Samtal förs kring om och i så fall hur ändringar i lagstiftning av avgående regering har förändrat polisens arbete i Umeå. Arbetet med digitala poliser fortsätter. Bland annat pågår arbete med "säker chatt". Nästa steg för polisen är att delta i gamingvärlden, exempelvis genom twitch.	
Organiserad brottslighet – ett komplext problem.	Introduktion med fokus på varför organiserad brottslighet är ett komplext problem att förebygga, och hur kommunens olika delar bidrar till det förebyggande arbetet. År 2022 blev problemet med rekrytering av unga uppmärksammat medialt, samtidigt som välfärdsbrott uppmärksammades. 2023 kom regeringen ut med en strategi mot systemhotande välfärdsbrott och rekrytering. Resultat av arbetet nationellt är att skjutningar har minskat, sprängningar fortsatt höga nivåer, CAS och rekrytering av unga fortsätter även till uppdrag i andra delar av Europa. Organiserad brottsligheten är inget isolerat problem och är kopplat till flera andra brott. Alla berörs av organiserad brottslighet och drabbar	Cecilia Ravry

	även regionen med kriminella som öppnar vårdcentraler. Alla delar av kommunen berörs av organiserad brottslighet, både problemet med rekrytering, välfärdsbrott samt otillbörlig påverkan, inklusive socialtjänsten, bygglov, och politiker drabbas. Alla som drabbas har också ett ansvar och därför är samordning är viktig. Polisen är nyckelaktör. Kommunen och UVTS arbetet har fokus på att förebygga rekrytering och säkerhetsavdelningen arbetar med att rusta kommunen mot angrepp mot välfärdsbrott, otillbörlig påverkan och infiltration. Arbetet hänger ihop vilket kan illustreras genom att kommunen och polisen på olika sätt arbeta med samtliga sidor i brottstriangeln.	
Hur går arbetet med att förebygga rekrytering?	Status i UVTS brottsförebyggande arbete. UVTS Arbetet gör skillnad. Samtidigt kan vi inte luta oss tillbaka för när rekrytering sker måste vi som kommun kunna agera snabbt och tillsammans. Syftet med UVTS är att förebygga brott genom primär, sekundär och tertiär prevention. Lagen om kommunens ansvar beskriver att kommuner ska arbeta kunskapsbaserat och systematisk, inklusive med lägesbild och åtgärdsplaner. Vid införandet av nya lagen hade Umeå kommun redan mycket på plats, men inte systematiska lägesbilder och åtgärdsplan. Programmet för Umeå växer tryggt och säkert går upp till beslut under hösten. Hur hänger UVTS ihop med programmet? Programmet är ett aktiverande styrdokument som omfattar alla kommunens nämnder och kommunala bolag och innehåller flera prioriterade områden. Programmet beskriver kommunal organisering, behov i det brottsförebyggande arbetet och vilka nämnder och/eller kommunala bolagen som har det primära ansvaret för respektive område. UVTS	Maria H Andersson

	aktivitetsplan är ett annat typ av styrdokument som har fokus på ett prioriterat område; nyrekrytering av barn och unga, och innehåller detaljerade planer på åtgärder. UVTS aktivitetsplan ska uppdateras under hösten och samtidigt breddas till att inkludera fler prioriterade områden. UVTS aktivitetsplan ska följas upp och rapporteras januari 2028. Utvecklingsarbete pågår inom UVTS, bland annat insatserna bland annat, Summer Zone, SAO-jobb (studiemotiverande arbetslivsorientering), samt kultursamordnare på väven.	
Kommunens arbete mot välfärdsbrott, otillbörlig påverkan och infiltration.	Säkerhetsenheten beskriver nuläget samt det arbete som samordnas av säkerhetsenheten för att motverka organiserad brottslighet. Säkerhetsavdelningen arbetar systematisk med analys, kompetenshöjning och förståelse, ny kunskap. Dock finns det juridiska utmaningar; så som informationsdelning, bakgrundskontroller, riskbaserade kontroller och stärkt intern säkerhet. Förflyttningar pågår delvis genom ändrad lagstiftning och med nytt lagstadgat ansvar. Genom olika perspektiv för att identifiera skyddsbehov får vi ökad förståelse, stärkt skydd, bättre systematik, mer sammanhållet stöd. Arbete pågår genom <i>Forum för verksamhetsskydd och personalrisker</i> med syfte att proaktivt analysera och motverka personalrisker inom verksamhetsskyddet. Arbete pågår även inom uppdraget <i>Hantering av händelser</i> där lärandeprocessen är viktig. Fortfarande finns många kritiska utmaningar framåt.	Camilla Adolfsson

	Diskussion förs kring när kommunen, exempelvis vid misstänkt brott inom äldrevården, ska anmäla brott.	
Korta informationspunkter	• Introduktion av nya ledamöter • Ny process för samordning av det våldsförebyggande arbetet • Det finns bra kunskapskällor för att lära sig mer om 764 nätverket, både i bokform och i dokumentärform. Nästa Umebrå forum har tema "vad möter våra barn online". Detta forum har delvis riktade inbjudningar. Temat fördjupas under nästa Umebrå sammanträde.	Umebrå samordnare

Antecknat av:

Frida P. Davidila

Kommundoktorand